

Målgruppsanalys

Kunskapsläge, -behov och -förmedling bland kommunala beslutsfattare inom vatten och avlopp



Denna titel kan laddas ner från: [Livsmedelsverkets publikationer](#)

Citera gärna Livsmedelsverkets texter, men glöm inte att uppge källan. © Livsmedelsverket, 2023.

Författare:

Melle Säve-Söderbergh och Katja Lundgren, för den Nationella samordningsgruppen för dricksvatten

Rekommenderad citering:

Livsmedelsverket. 2023. PM 2023: Målgruppsanalys: Kommunala beslutsfattare inom VA.

Livsmedelsverkets PM. Uppsala.

PM 2023

ISSN 1104-7089

Omslag: Livsmedelsverket

Bakgrund

Livsmedelsverket har sedan 2009 i uppdrag att samordna dricksvattenfrågor nationellt, med särskilt fokus på klimatanpassning och kris- och beredskapsplanering för dricksvatten. Sedan 2010 har Livsmedelsverket lett ett Nationellt nätverk kring dricksvattenfrågor. 2020 övergick det till Nationella samordningsgruppen för dricksvatten, där fler än tio myndigheter samt branschorganisationen Svenskt Vatten, Sveriges kommuner och regioner och kommuner deltar. Samordningsarbetet har under dessa år resulterat i bland annat ökad samsyn mellan myndigheter i dricksvattenfrågor, samt flera stödmaterial till kommuner och regioner i deras arbete i dricksvattenfrågor.

I Sverige har kommunerna ansvar för att ta fram översiktsplaner, tillhandahålla vatten och avlopp, samt att göra tillsyn och kontroll av dricksvattenanläggningarna. Kommunerna har även en roll kopplat till ramdirektivet för vatten, där de ansvarar för att ta fram planer för vattenstatus. Dessa frågor omhändertas oftast genom olika kommunala nämnder, med styrning från en kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Kommunerna har dock organiserat sig på olika sätt för att omhänderta uppdraget som huvudmän och för att ordna driftsorganisationen för vatten och avlopp. Förvaltningsformerna kan exempelvis vara i kommunala bolag eller kommunförbund som gemensamt äger anläggningar för vatten och avlopp.

Oavsett organisationsform tar kommunfullmäktige alltid beslut om VA-taxan, samt om det geografiska verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Kommunfullmäktige fattar även andra större beslut inom vatten och avlopp, såsom att bygga anläggningar eller anpassa verksamheten efter förändrade förutsättningar. Kommunstyrelsen verkställer de beslut som kommunfullmäktige tar men kan även själva fatta beslut i vissa frågor, exempelvis översiktsplaner och detaljplaner. De kommunala nämnderna kan fatta beslut inom frågor som berör nämndernas ansvarsområde.

De som sitter i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och de kommunala nämnderna kan ibland behöva kunskapsstöd i olika sakfrågor. För att identifiera behovet har Nationella samordningsgruppen för dricksvatten låtit genomföra en semi-kvantitativ målgruppsanalys kring kunskapsläge och vilket stöd kommunala beslutsfattare behöver. Genom en ökad kunskap och förståelse för beslutsfattarnas förutsättningar och behov, kan nationella myndigheter och organisationer kommunicera mer effektivt och målgruppsanpassat. Undersökning genomfördes och sammanställdes av Ipsos.

Innehåll

Sammanfattning.....	6
Metodbeskrivning	8
Frågeställningar.....	8
Studiepopulation.....	10
Urval	10
Intervjuer.....	11
Resultat.....	12
Bakgrundsfrågor.....	12
Förändringar inom vatten och avlopp i kommunen	12
Inhämtning av kunskap	13
Utmaningar inom vatten och avlopp	14
Kompetensbehov och informationsinhämtning	15
Slutsatser.....	17
Bilaga 1	18

Sammanfattning

Semi-kvantitativa telefonintervjuer bland kommunala beslutsfattare inom vatten och avlopp genomfördes under slutet av 2022. Totalt genomfördes 91 intervjuer, fördelat på stor/små kommuner (>30 000 invånare/<30 000 invånare) och grupperat enligt kommunfullmäktige/kommunstyrelse eller nämnd/kommunal chef inom vatten och avlopp.

Kunskapsläget och förutsättningar för att ta till sig ny kunskap

De flesta intervjuade har lång erfarenhet kring vatten och avloppsfrågor – två tredjedelar har arbetat med vatten och avloppsfrågor i mer än fem år. De allra flesta har tagit ett beslut som berörde vatten och avlopp under det senaste året– och har således anledning att vara pålästa. Det pågår även större förändringar inom vatten och avlopp i majoriteten av de kommuner som de intervjuade representerar.

Med undantag av chefer, söker majoriteten av de intervjuade inte aktivt kunskap i frågor som berör vatten och avlopp, men i stort sett alla uppger att de vet vart eller till vem de ska vända sig till om de behöver hjälp. De som aktivt söker kunskap tycker att det finns tillräcklig med information att tillgå.

Utmaningar på kort och lång sikt

Den största utmaningen på såväl kort som lång sikt är renovering och underhåll av rörledningar, finansieringsfrågor och klimatförändringar/extremväder. På kort sikt lyfts även renovering/bygga av vattenverk och vattenskydd/kvalitet och på lång sikt även vattenförsörjning/vattentillgång.

Kompetensbehov

De intervjuade anser att det största kompetensbehovet för att klara utmaningarna inom vatten och avlopp på både kort och lång sikt är inom området civilt försvar, krisberedskap och påverkansrisker, klimatförändringar/extremväder, hållbar samhällsplanering och vattenbehov/tillgång.

Ungefär hälften uppger att de har helt eller delvis tillräckligt med tid för att ta till sig ny kunskap. En stor del tycker att informationen som finns angående vatten och avlopp är lättbegriplig. Majoriteten föredrar att få information genom muntliga dragningar, men tycker samtidigt att det inte är skillnad om informationen förmedlas fysiskt eller digitalt.

Slutsatser

Då majoriteten inte aktivt söker information kring vatten och avlopp kan en digital eller fysisk uppsökande verksamhet gällande information, till exempel genom att ha riktad information till nyckelpersoner, vara ett sätt att nå beslutsfattarna. Då kan informationen anpassas till gruppen och det ger möjlighet till deltagarna att ställa frågor. Det är även viktigt att notera att chefer skiljer sig från beslutsfattare i kommunfullmäktige och nämnder, både vad gäller kunskapsbehoven och hur informationen förmedlas.

Frågeställning

Målet med denna undersökning är att få djupare förståelse för beslutfattare inom vatten och avlopp kunskaper kring området och vilka ytterligare behov som finns kring kunskapsstöd/vägledning. Därtill vill vi få djupare kunskaper kring var beslutfattare söker/får information kring dricksvatten- och avloppsrelaterade frågor. Undersökningen är gjord på uppdrag av kansliet för Nationella samordningsgruppen för dricksvatten och täcker därför frågor som berör hela samordningsgruppen ansvarsområde.

Huvudfrågeställningar:

1. Vem tar initiativ att påtala behov och vem beslutar om att ta fram underlag kring frågor som berör vatten och avlopp, om vattenförsörjning i översiktsplaneringen (ev. ta fram en kommunal vattenförsörjningsplan), samt initiativ att revidera vattenskyddsområden?
2. Källor och sökvägar. Hur/var söker/får intervjupersonen kunskap kring frågor som berör vatten och avlopp? Här är vi positiva om intervjupersonen gärna tydligt definierar vilka typer av frågor och vem (ex. handläggare)/vilken myndighet som bidrar med kunskapen.
3. Vilka utmaningar ser intervjupersonen inom vatten och avlopp på a) kort och b) lång sikt framöver i sin kommun? Frågan kan handla om både stora och små frågor, ex lokala utmaningar som måste lösas eller stora national/globala utmaningar, såsom förändrad hotbild eller klimatförändringar. Syftet med den här frågan är att få en förbättrad överblick av vilket kunskapsunderlag som behövs under komma under.
 - 3.1 Vilket kunskaps-/kompetensbehov finns för att klara utmaningarna på a) kort och b) lång sikt i din kommun? Här kan intervjupersonen även säga om hen tycker att det redan finns tillräckligt med stöd kring:
 - Frågor som berör vatten och avlopp generellt
 - Lagstiftning som berör vatten och avlopp
 - Tekniska frågor
 - Behoven för en hållbar samhällsplanering
 - Vattenförvaltningsfrågor
 - Vattenbehov och vattentillgång
 - Civilt försvar, krisberedskap och påverkansrisker
 - Olyckor, ex. kemikalier eller radioaktiva utsläpp
 - Klimatförändringar och extremväder

4. Vilka förutsättningar har intervjupersonen för att ta till sig ny kunskap inom frågor som berör vatten och avlopp? Exempelvis tillräckligt med tid, är informationen på rätt detaljnivå, finns informationen i rätt forum/form? För VA-chefer eller chefer för tekniska förvaltningen vill vi gärna istället få information om hur mycket tid kommunala handläggare lägger på frågor som berör underlag till beslutsfattare som berör vatten och avlopp.

4.1 I vilket form/forum förordar intervjupersonen att få ny kunskap kring vatten och avloppsfrågor? Här ska intervjupersonen identifiera vilken kommunikationskanal och ny information förmedlas på bästa sätt för att personen ska kunna ta till sig ny kunskap, exempelvis utbildningar, seminarier/konferenser, sammanställningar, rapporter, muntliga dragningar, etc.

Metodbeskrivning

Studiepopulation

Målgruppen för undersökningen är politiskt tillsatta beslutsfattare inom kommunal verksamhet, samt politiker och tjänstepersoner på chefsnivå med ansvar för vatten och avloppsfrågor, vilket inkluderar:

- ledamot i kommunfullmäktige,
- ledamot i kommunstyrelse,
- ledamot i miljönämnd, miljö- och byggnämnd teknisk nämnd, samhällsbyggnadsnämnd, byggnadsnämnd eller annan nämnd som ansvarar för vatten och avloppsfrågor,
- ledamot i styrelse för kommunalt bolag som ansvarar för vatten och avlopp eller ledamot i ett kommunalförbund,
- VA-chef eller chef för teknisk förvaltning i kommunen, alternativt miljöchef.

Urval

Livsmedelsverket ansvarade för att ta fram ett urval av kommuner, primärt baserat på kommunstorlek (>30 000 invånare/<30 000 invånare) och sekundärt organisationsstruktur för vatten och avlopp (med målet att inkludera både kommuner med kommunägda VA bolag/kommunförbund och kommuner med egen förvaltning av vatten och avlopp).

Eftersom intervjuerna genomfördes efter valet den 11 september 2022, var ett urvalskriterium att ledamöter i kommunfullmäktige (som inkluderades för en ny mandatperiod), även skulle ha suttit tidigare mandatperiod. För ledamöter i nämnder och styrelser inkluderades alla ledamöter, eftersom mandatperioderna oftast sträckte sig fram till sista december 2022 och således täckte hela intervjuperioden.

Totalt kontaktades 658 beslutsfattare från 36 kommuner (15 kommuner med >30 000 invånare, 11 kommuner med <30 000 invånare), vilket gör att vi hade en svarsfrekvens på 14 %.

Intervjuer

Intervjuerna genomfördes på telefon av Ipsos. Intervjuerna var cirka 15 minuter långa och frågorna bestod av en blandning mellan öppna frågor och frågor med givna svarsalternativ. Intervjuerna genomfördes mellan 17 november och 8 december 2022. Intervjufrågorna finns i Bilaga 1. Totalt genomfördes 91 intervjuer (Tabell 1).

Tabell 1 Genomförda intervjuer.

Studiepopulation	>30 000 invånare	<30 000 invånare	Totalt
Kommunfullmäktige	29	21	50
Kommunstyrelse/nämnd	24	11	35
Va-chef/ Chef teknisk förvaltning/ Miljöchef	5	1	6
Totalt	58	33	91

Resultat

Bakgrundsfrågor

Bland de intervjuade har 65 % jobbat med vatten och avloppsfrågor med än fem år, 25 % mellan ett till fem år och endast 8 % kortare än ett år. Av de som sitter i kommunfullmäktige har de flesta (70 %) jobbat med vatten och avloppsfrågor med än fem år, medan 60 % i nämnderna och 50 % av cheferna har jobbat med vatten och avloppsfrågor mer än fem år. Det fanns inga märkbara skillnader mellan stora och små kommuner.

De flesta (85 %) av de intervjuade har tagit ett beslut som berörde vatten och avlopp under det senaste året. Alla cheferna svarade dock att de har tagit ett sådant beslut under det senaste året. Endast två procent svarade att de senast tog ett beslut för mer än fem år sedan och alla dessa var beslutsfattare som sitter i nämnder. Det fanns inga märkbara skillnader mellan stora och små kommuner.

De flesta intervjuade har lång erfarenhet kring vatten och avloppsfrågor – två tredjedelar har arbetat med vatten och avloppsfrågor i mer än fem år. De allra flesta har tagit ett beslut som berörde vatten och avlopp under det senaste året– och har således anledning att vara pålästa.

Förändringar inom vatten och avlopp i kommunen

Totalt 82 % svarade att det pågår större förändringar inom vatten och avlopp i kommunen (fördelat på 90 % i stora kommuner och 74 % i små kommuner). Endast några få beslutsfattare i kommunfullmäktige i små kommuner svarade att de inte vet om det pågår större förändringar.

Ungefär hälften av de som svarade att det pågår förändringar, lyfter förändringar på ledningsnätet, antingen att det pågår ett utbyte av ett föråldrat ledningsnät eller att det sker en utbyggnad av ledningsnätet till nya bostadsområden. Cirka en fjärdedel lyfter även att det pågår förändringar som berör avloppsreningsverket, antingen på grund av kapacitetsbrist eller på grund av att reningsverket är föråldrat. Därtill lyfts byggande av vattenverk, generell kapacitetsbrist på grund av ökad befolkning, åtgärder på grund av vattenbrist, nya lagstiftning och miljökrav, åtgärder kopplade till översvämningar och åtgärder kopplat till ökad säkerhet.

Totalt 65 % av de intervjuade svarar att kommunen förbereder att ta beslut inom frågor som berör vatten och avlopp, 32 % svarar att det inte sker någon sådan förberedelse och 7 % svarar att de inte vet. Av cheferna svarar 83 % att de förbereder att ta beslut om större förändringar, med 70 % av de intervjuade inom kommunfullmäktige, men endast 46 % av de i nämnderna svarar detta. Det fanns inga märkbara skillnader mellan stora och små kommuner.

Vanligtvis (60 % av de intervjuade) initieras frågorna för beslut av chefer eller tjänstemän på de tekniska förvaltningarna eller de kommunala VA-bolagen. Övriga svarar att nämnder tar initiativet och endast en intervjuad svarar att initiativen kommer från kommunfullmäktige.

I de flesta kommuner pågår det stora förändringar inom vatten och avlopp, framförallt upprustning eller utbyggnad av ledningsnät, samt ombyggnad av avloppsreningsverk på grund av kapacitetsbrist eller ålder. Majoriteten av de intervjuade förbereder att ta beslut inom frågor som berör vatten och avlopp. Frågor som berör vatten och avlopp initieras antingen av chefer eller tjänstemän på de tekniska förvaltningarna eller de kommunala VA-bolagen, alternativt tas initiativet i nämnderna.

Inhämtning av kunskap

Av de intervjuade svarar i stort sett samtliga att de vet till vem de ska vända sig för att få kunskap om frågor som berör vatten och avlopp. Majoriteten av de intervjuade (69 %) söker dock inte aktivt kunskap i frågor som berör vatten och avlopp, med undantag för chefer. Bland cheferna söker merparten (67 %) aktivt kunskap och information.

Av de som aktivt söker kunskap (n=27), svarar de flesta (41 %) att Svenskt Vatten är en viktig kunskapskälla. Andra viktiga kunskapskällor är VA-bolaget eller tjänstemän inom den egna kommunala förvaltningen.

De frågor som beslutsfattarna söker aktiv kunskap om är exempelvis lokala frågor och bakgrundsinformation till beslut, ekonomiska frågor och exempel på andra kommuners lösningar. Av de som söker aktivt kunskap, tycker majoriteten (85 %) att det finns tillräckligt med information. De som inte tycker att det finns tillräckligt med kunskap, efterfrågade mer information om kostnadsberäkningar, tekniska frågor och lagstiftning.

Av de intervjuade svarar 54 % att de instämmer att de har helt eller delvis har tillräckligt med tid för att ta till sig ny kunskap, varav cheferna ansåg sig ha minst tid och endast 33 % instämmer delvis i att de har tillräckligt med tid.

Med undantag av chefer, söker majoriteten av de intervjuade inte aktivt kunskap i frågor som berör vatten och avlopp. I stort sett alla uppger att de vet vart eller till vem de ska vända sig till om de behöver hjälp. De som aktivt söker kunskap tycker att det finns tillräcklig med information att tillgå. Ungefär hälften instämmer att de har helt eller delvis tillräckligt med tid för att ta till sig ny kunskap.

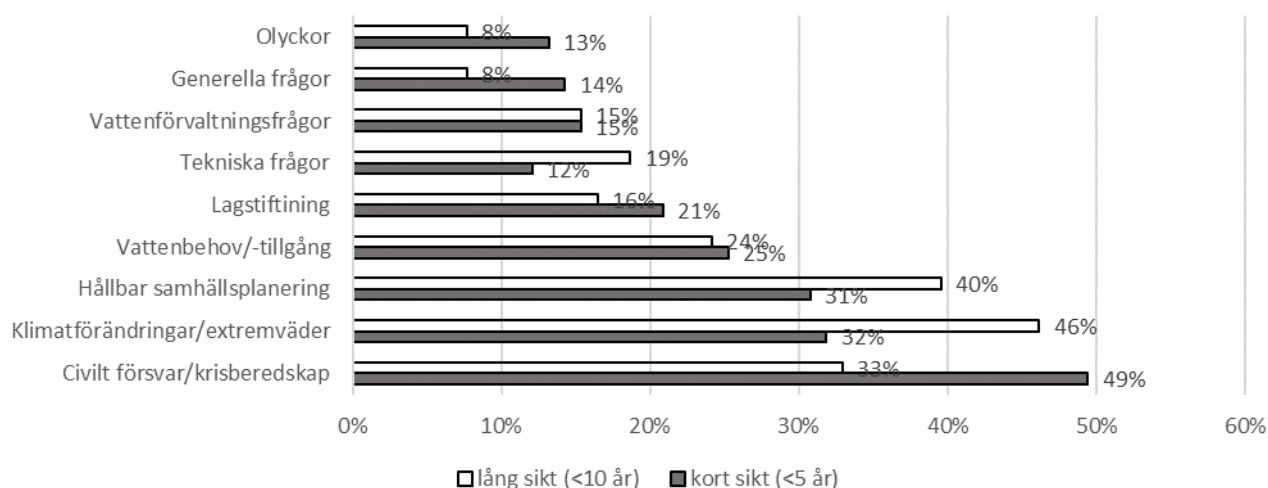
Utmaningar inom vatten och avlopp

Som den största utmaningen på inom vatten och avlopp på kort sikt (<5 år, Figur 1), lyfts

- Renovering/underhåll/förnyelse av vatten och avloppsledningar (32 %)
- Vattenbehov och vattentillgång (29 %)
- Klimatförändringar/extremväder (främst översvämningar) (20 %)
- Finansieringsfrågor (ex. investering, VA-taxan, etc.) (18 %).

Som den största utmaningen på inom vatten och avlopp på lång sikt (<10 år, Figur 1), lyfts

- Finansieringsfrågor (ex. investering, VA-taxan, etc.) (26 %)
- Renovering/underhåll/förnyelse av vatten och avloppsledningar (24 %)
- Frågor som berör underhåll av och nya vatten- och avloppsreningsverk (19 %)
- Vattenbehov och vattentillgång (10 %).



Figur 1 Svar på frågan: Vilka är de största utmaningarna inom vatten och avlopp i din kommun på kort/lång sikt, alltså på fem års/mer än tio års sikt?"

Den största utmaningen på såväl kort som lång sikt är renovering och underhåll av rörledningar, finansieringsfrågor och klimatförändringar/extremväder. På kort sikt lyfts även renovering/bygga av vattenverk och vattenskydd/kvalitet och på lång sikt även vattenförsörjning/vattentillgång.

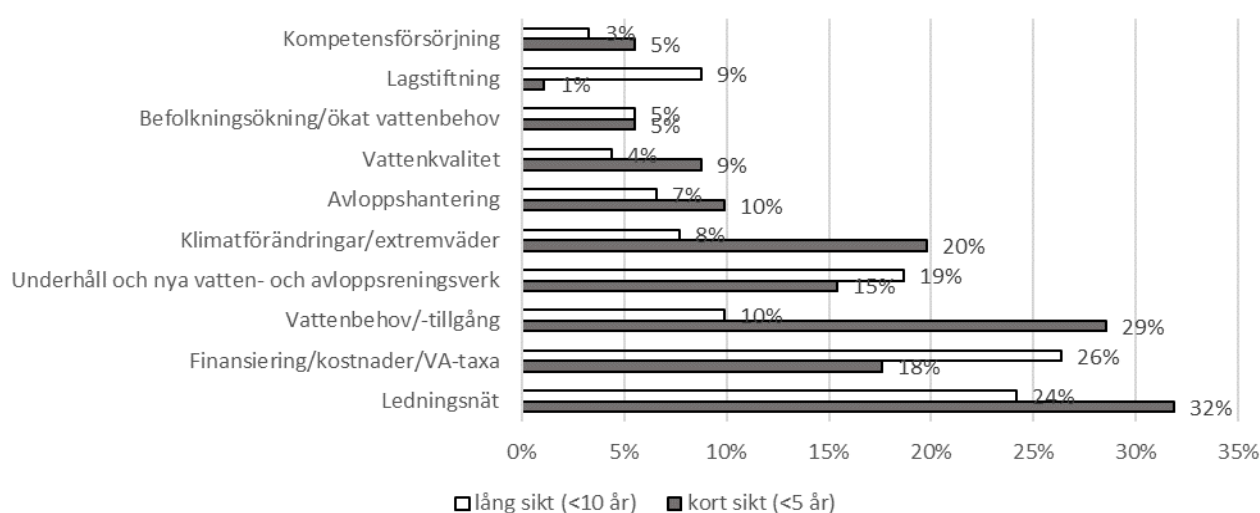
Kompetensbehov och informationsinhämtning

För att klara utmaningar inom vatten och avlopp på kort sikt (< 5 år, Figur 2), lyfter de intervjuade särskilt kompetensbehov avseende:

- Civilt försvar, krisberedskap och påverkansrisker (49 %)
- Klimatförändringar/extremväder (32 %)
- Hållbar samhällsplanering (31 %)
- Vattenbehov/tillgång (25 %).

För att klara utmaningar inom vatten och avlopp på lång sikt (< 10 år, Figur 2), lyfter de intervjuade särskilt kompetensbehov avseende:

- Klimatförändringar/extremväder (46 %)
- Hållbar samhällsplanering (40 %)
- Civilt försvar, krisberedskap och påverkansrisker (33 %)
- Vattenbehov/tillgång (24 %).



Figur 2 Svarar på frågan: Inom vilka områden finns det största kunskaps-/kompetensbehovet för att klara utmaningarna inom vatten och avloppsfrågor på kort/lång sikt i din kommun, alltså på mindre än fem års/mer än tio års sikt?

Behoven avviker väldigt lite mellan småstora kommuner eller mellan nämnd/kommunfullmäktige. Chefernas svar avviker dock från andra grupper, med det bör dock lyftas att antalet chefer som intervjuades är för få för att kunna dra några långtgående slutsatser.

I snitt tycker 43 % att den information som finns angående vatten och avlopp är lättbegriplig, medan 9 % inte tycker det. Bland cheferna instämmer 50 % helt eller delvis att informationen är lättbegriplig. De flesta intervjuade (76 %) instämmer helt eller delvis att det oftast har tillräckligt med underlag för att kunna ta beslut i frågor som berör vatten och avlopp.

De flesta intervjuade (80 %) tycker att den bästa formen för att få information om vatten och avloppsfrågor är genom muntliga dragningar, följt av seminarier/konferenser (45 %), utbildningar (43 %), rapporter (41 %) och sammanställningar (30 %). Det finns små skillnader mellan stora/små kommuner och mellan kommunfullmäktige/nämnder, men endast 17 % av cheferna svarade att de muntliga dragningarna är den bästa formen. De flesta av de intervjuade (58 %) tycker att digital och fysisk informationsspridning fungerade lika bra.

De intervjuade anser att det största kompetensbehovet för att klara utmaningarna inom vatten och avlopp på både kort och lång sikt är inom området civilt försvar, krisberedskap och påverkansrisker, klimatförändringar/extremväder, hållbar samhällsplanering och vattenbehov/tillgång.

En stor del tycker att informationen som finns angående vatten och avlopp är lättbegriplig. Majoriteten föredrar att få information genom muntliga dragningar man tycker samtidigt att det inte är skillnad om informationen förmedlas fysiskt eller digitalt.

Slutsatser

Generellt är synen på informationen och kunskapsbehoven inom vatten och avloppsfrågor likartade för beslutsfattare i såväl små som stora kommuner och för kommunfullmäktige så väl som nämnd. VA-chefernas svar avviker något i vissa frågor, men har generellt liknande svar som övriga beslutsfattare i de flesta frågorna. Dock är antal chefer som inkluderats i denna studie för få för att kunna dra några långtgående slutsatser.

Enligt de intervjuade kommer många kommuner behöva göra förändringar inom vatten och avlopp, framförallt kring ledningsnät och avloppsreningsverk. Beslutsfattarna tror dock att de stora kompetensbehoven framöver finns inom krisberedskap, klimatförändringar och en hållbar samhällsplanering, både på kort och lång sikt.

Beslutsfattarna har kunskap om var de får information om vatten och avlopp och de anser att det finns tillräckligt med information att tillgå. Dock söker majoriteten av beslutsfattarna inte aktivt information, utan föredrar att få information genom muntliga dragningar. Endast hälften har tillräckligt med tid att lära sig nytt om vatten och avlopp, och knappt hälften tycker att informationen generellt är lättbegriplig.

Då majoriteten inte aktivt söker information kring vatten och avlopp kan en digital eller fysisk uppsökande verksamhet gällande information, till exempel genom att ha riktad information till nyckelpersoner, vara en fungerande lösning för att nå beslutsfattare. Det går då att anpassa informationen till gruppen och det ger möjlighet till deltagarna att ställa frågor. Det är även viktigt att notera att chefer skiljer sig från beslutsfattare i kommunfullmäktige och nämnder, både vad gäller kunskapsbehoven och önskemål i hur informationen förmedlas.

Bilaga 1

1. Hur länge har du jobbat med vatten och avloppsfrågor? Mindre än 1 år/1-5 år/Mer än 5 år/Jobbar ej med vatten och avloppsfrågor
2. När tog du senast ett beslut i en fråga som berörde vatten och avlopp? Mindre än 1 år/1-5 år sedan/Mer än 5 år sedan
3. Pågår det större förändringar inom vatten och avlopp i din kommun? Ja/Nej/Vet ej
3.1 Vad är orsaken/bakgrunden till förändringen/förändringarna?
4. Förbereder kommunen för att ta beslut om större förändringar inom vatten och avlopp inom det kommande året? Ja/Nej/Vet ej
5. Kan du kort beskriva ärendets gång i frågor som berör vatten och avlopp i din kommun, dvs vem initierar frågan och vilka är involverade i beredningen?
6. På vilket sätt inhämtar du kunskap om vatten och avlopp? Vilket av följande alternativ passar bäst in på dig? Jag söker aktivt kunskap i frågor som berör vatten och avlopp/Jag söker inte aktivt kunskap inom vatten och avlopp utan får all information jag behöver för att ta ett beslut, exempelvis vid en dragning eller via ett PM/Vet ej
7. Vet du vart/till vem du ska vända dig till när du behöver kunskap kring frågor som berör vatten och avlopp? Ja/Nej/Vet ej
8. Vilka är dina viktigaste informationskällor och vad inhämtar du för kunskap genom dessa? Nämn max tre källor
9. Tycker du att det finns tillräckligt med information att tillgå gällande vatten och avloppsfrågor? Ja/Nej/Vet ej
10. Vad för slags information saknar du?
11. Vilka är de största utmaningarna inom vatten och avlopp i din kommun på kort sikt, alltså på fem års sikt? Nämn max 3 utmaningar
12. Vilka är de största utmaningarna inom vatten och avlopp i din kommun på lång sikt, dvs på mer än tio års sikt? Nämn max 3 utmaningar
13. Inom vilka områden finns det största kunskaps-/kompetensbehovet för att klara utmaningarna inom vatten och avloppsfrågor på kort sikt i din kommun, alltså på mindre än fem års sikt? Välj max tre alternativ: Frågor som berör vatten och avlopp generellt/Lagstiftning som berör vatten och avlopp/Tekniska frågor/Behoven för en hållbar samhällsplanering/ Vattenförvaltningsfrågor/Vattenbehov och vattentillgång/Civilt försvar, krisberedskap och påverkansrisker/Olyckor, ex. kemikalier eller radioaktiva utsläpp/Klimatförändringar och extremväder/Annat

14. Inom vilka områden finns det största kunskaps-/kompetensbehovet för att klara utmaningarna inom vatten och avloppsfrågor på lång sikt i din kommun, dvs på mer än tio års sikt? Välja max tre alternativ: Frågor som berör vatten och avlopp generellt/Lagstiftning som berör vatten och avlopp/Tekniska frågor/Behoven för en hållbar samhällsplanering/ Vattenförvaltningsfrågor/Vattenbehov och vattentillgång/Civilt försvar, krisberedskap och påverkansrisker/Olyckor, ex. kemikalier eller radioaktiva utsläpp/Klimatförändringar och extremväder/Annat
15. Instämmer du i följande påståenden? (Skala från 1= Instämmer inte alls till 5=Instämmer helt, Vet ej/Ej aktuellt)
1. Jag har tillräckligt med tid för att ta till mig ny kunskap om vatten och avlopp
 2. Information om vatten och avlopp är generellt lättbegriplig
 3. Jag får oftast tillgång till relevant underlag för att kunna ta beslut i frågor som berör vatten och avlopp
16. Vilka är de bästa formerna för information om vatten och avloppsfrågor? Välj max tre alternativ:
Utbildningar/Seminarier/konferenser/Sammanställningar/Rapporter/Muntliga dragningar/Annat
17. Föredrar du generellt digital eller fysisk information? Digital information/Fysisk information/Båda går lika bra

